

Povodom Predloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrijednost i Predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dobit pravnih lica, 17.02.2016.godine Unija poslodavaca Crne Gore uputila je Skupštinskom odboru za ekonomiju, finansije i budžet sledeće komentare I sugestije:

I Predlog zakona o izmjenama I dopunama zakona o porezu na dodatu vrijednost

Član 4 tačka 9 b potrebno je precizirati šta je “pošiljka manje vrijednosti”, kako bi se izbjegle nedoumice i uspostavila jedinstvena praksa prilikom primjene propisa.

II Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o porezu na dobit pravnih lica

1.Član 1 (novi član 11a) –brisati

Obrazloženje: Predmetnim izmjenama za navedene troškove se primjenjuje (uvodi) načelo gotovinske realizacije, što je suprotno osnovnim odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji, jer se u obračunima prihoda i rashoda i finansijskim izvještajima primjenjuje princip fakturisane realizacije.

Takođe, predložene izmjene su u suprotnosti sa definicijom isplaćene zarade MRS 19 –da je poslodavac obavezan da u tekućem izvještajnom periodu kalkuliše sva očekivana davanja koja proizilaze iz prava zaposlenih (tretirana članom 11a), a koji su po specifikaciji za izradu kalkulacija cijena.

U prilog ovom ide i odredba člana 4 stav 1 tačka 4 Predloga.

2. Član 2 stav 3 – umjesto tačke na kraju staviti zarez i dodati: “kao i fizičkim licima i direktnim korisnicima uz vjerodostojnu dokumentaciju”.

Obrazloženje: Shodno predmetnim izmjenama, izdaci po navedenim osnovima bi se priznavali kao rashod ukoliko su izvršeni prema pravnim licima, ali ne i ako su izvršeni fizičkim licima. U suštini to znači da ukoliko pravno lice izvrši određenu donaciju npr. nekom udruženju lica sa invaliditetom priznavala bi se kao rashod, a ukoliko to izvrši prema konkretnom licu sa invaliditetom ne bi. Postavlja se pitanje opravdanosti ovakve norme, a naročito sa aspekta humanog i društveno odgovornog postupanja i poslovanja. Rezultat ovakve norme bio bi manje izdvajanja u navedene svrhe, što bi imalo negativan efekat i na pravna, a posebno na fizička lica koja su u stanju neke potrebe.

3.Član 3 –predloženi stav 3) izmijeniti da glasi:

3) da poreski obveznik pruži dokaze da su ta potraživanja vjerodostojno opomenuta, utužena, da je pokrenut izvršni postupak radi naplate potraživanja ili da je dužnik u likvidacionom ili stečajnom postupku.

Poslije nove tačke 4 dodati novu tačku koja bi glasila:

5) da je izvršeno ispravljanje sumnjivih i spornih potraživanja u skladu sa posebnim zakonom (ili Zakonom o obligacionim odnosima).

4. Član 4 – dodatno razmotriti iz sledećih razloga:

Podsjećamo da se važećim članom 18 zakona, priznaju rashodi u poreske svrhe, između ostalog i za tehnička rezervisanja koja se obavezno obračunavaju u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju (članovi 83.....88a).

Izmjenama člana 18 brisana je tačka 3 kojom su tehnička rezervisanja kod osiguravajućih društava priznaju kao rashod. Istim članom je dodata tačka 2 kojom se na teret rashoda društva za osiguranje priznaje uvećanje indirektnog otpisa potraživanja prema kategorijama naplativosti shodno aktima regulatornog organa i internim aktima društva.

Predloženo rješenje ne bi bilo primjereno, obzirom da su iznosi tehničkih rezervisanja društva za osiguranje značajno veliki i dominantno čine pasivu društva. Navedenim izmjenama tehničke rezerve društva neće biti priznate kao rashod, dok će ispravka vrijednosti potraživanja biti priznata kao rashod. Usljed ovakve izmjene može se očekivati i veće poresko opterećenje (plaćanje poreza na dobit) od 9%.

Ukazujemo da u uporednoj praksi, tj. pozitivnom zakonodavstvu zemalja iz okruženja, tehničke rezerve osiguravajućih društava se, s poreskog aspekta, priznaju kao rashod do nivoa koji je regulisan zakonom kojim se uređuje osiguranje (u prilogu dostavljamo primjere uporedne prakse).

Takođe, vjerovatno omaškom, u istom članu stav 1 pogrešno je stavljen naziv institucije koja reguliše poslovanje osiguravajućih društava, pa je umjesto Agencije za nadzor osiguranja unijeta Centralna banka CG.

5. Član 5 – novi član 18 a stav 1 i 2 izmijeniti da glasi:

(1) Na teret rashoda u poreske svrhe priznaju se rashodi nastali po osnovu obezvrjeđene imovine, koje se utvrđuje kao razlika između neto sadašnje vrijednosti imovine utvrđene u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) i njene procijenjene nadoknadive vrijednosti.

(2) Brisati riječi "Izuzetno od stave 1 ovog člana"

Obrazloženje: Obezvrjeđivanje imovine je definisano MRS, tako da bi predloženi član bio suprotan MRS i Zakonu o računovodstvu i reviziji. Takođe, smatramo da bi predložena norma ostavljala prostor za koruptivne radnje i malverzacije.

Takođe, ovakve izmjene bi imale negativan uticaj i na osiguravajuća društva u godini u kojoj bi se vršilo obezvrjeđenje imovine.

6. Član 6 – brisati

Obrazloženje: Postojećim članom 24 Zakona jasno je definisana kategorija kapitalne dobiti.

7.Član 7 –brisati (ukoliko se uvažuje sugestije za član 6 postaje suvišan).

8.Član 8 –stav 2 brisati.

Obrazloženje: pitanje poreza po odbitku kod isplata fizičkim licima regulisano je Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica.

REZIME: Iz iznijetih primjedbi se može izvesti zaključak da predložene izmjene mogu imati pretežno negativan uticaj na privredne subjekte koji se ogledaju kroz uvođenje gotovinske realizacije za sva očekivana davanja koja priozilaze iz prava zaposlenih, povećanje poreskih obaveza, te zbog nepriznavanja rashoda s poreskog aspekta tehničkih rezervisanja do iznosa utvrđenog zakonskom regulativom, obezvredjenja imovine u skladu sa MRS/MSF i troškova donacija fizičkim licima.

Takođe, neka rješenja su suprotna MRS, MSF i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji.